

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

TRZECIA SEKCJA

SPRAWA ŁOZOWI przeciwko ROSJI

(Skarga nr 4587/09)

WYROK

STRASBOURG

24 kwietnia 2018 r.

OSTATECZNY

24/07/2018 r.

Wyrok stał się ostateczny zgodnie z warunkami określonymi w art. 44 ust. 2 Konwencji. Wyrok może podlegać korekcie edycyjnej.

W sprawie Łozowi przeciwko Rosji,

Europejski Trybunał Praw Człowieka (Trzecia Sekcja), zasiadając jako Izba składająca się z następujących sędziów:

Helena Jäderblom, *Przewodnicząca,*

Branko Lubarda,

Helen Keller,

Dmitri Dedow,

Pere Pastor Vilanova,

Georgios A. Serghides,

Jolien Schukking, *Sędziowie,*

oraz Stephen Phillips, *Kanclerz Sekcji,*

Obrađując na posiedzeniu zamkniętym w dniach 14 listopada 2017 r. i 3 czerwca 2018 r.,

Wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w ostatniej z wymienionych dat:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 4587/09) przeciwko Federacji Rosyjskiej wniesionej do Trybunału na podstawie art. 34 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności („Konwencja”) przez dwóch obywateli rosyjskich, pana Andrieja Michajłowicza Łozowego i Panią Tamarę Wasiliewnę Łozową („skarżący”) z dnia 10 listopada 2008 r.

2. Rząd rosyjski („Rząd”) reprezentowany był początkowo przez Pana G. Matiuszkina, Przedstawiciela Federacji Rosyjskiej przy Europejskim Trybunale Praw Człowieka, a następnie przez Pana M. Galperina, który zastąpił go na tym stanowisku.

3. Skarżący podnieśli zarzut, że władze krajowe nie powiadomiły ich o śmierci ich syna.

4. W dniu 8 czerwca 2010 r. skarga została zakomunikowana Rządowi. Strony przedstawiły pisemne uwagi na temat dopuszczalności i meritum.

FAKTY**I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY**

5. Skarżący są obywatelami rosyjskimi, urodzili się odpowiednio w 1952 i 1954 roku i mieszkają w mieście Biełomorsk w Republice Karelii.

A. Śmierć syna skarżących i postępowanie karne w sprawie oskarżenia o zabójstwo

6. W dniu 1 grudnia 2005 r. syn skarżących, pan M. Łozowy, został zamordowany w Petersburgu. Postępowanie karne pod zarzutem zabójstwa wszczęto przeciwko panu O.

7. W dniu 18 stycznia 2006 r. pani L., śledcza prokuratury rejonu primorskiego w Petersburgu, zwróciła się do naczelnika policji rejonu primorskiego z wnioskiem o zidentyfikowanie krewnych zmarłego, ustalenie miejsca ich zamieszkania i wezwanie do prokuratury w celu przyznania im statusu pokrzywdzonych w sprawie karnej.

8. Tydzień później syn skarżących został pochowany w Petersburgu, pod pełnym nazwiskiem. Z zapisu w rejestrze cmentarza wynika, że nikt nie zgłosił się po ciało.

9. W dniu 30 stycznia 2006 r. śledcza, stwierdziwszy, że identyfikacja krewnych zmarłego jest niemożliwa, nadała status pokrzywdzonego w sprawie karnej przedstawicielowi władz miejskich. Następnego dnia funkcjonariusze policji poinformowali śledczą, że działania operacyjne podjęte przez nich w celu zidentyfikowania krewnych M. Łozowego nie przyniosły żadnych rezultatów.

10. W dniu 2 lutego 2006 r. skarżący skontaktowali się z panią L. i poinformowali ją o zamiarze przyjazdu do Sankt Petersburga w celu wzięcia udziału w postępowaniu karnym.

11. Pomimo zawiadomienia skarżących, pięć dni później pani L. przesłała akta sprawy karnej do Sądu Rejonowego dla rejonu primorskiego w celu przeprowadzenia procesu.

12. Po pewnym czasie skarżących zaproszono do wzięcia udziału w postępowaniu karnym w charakterze pokrzywdzonych.

13. W dniu 14 lutego 2006 r. skarżącym pozwolono na ekshumację szczątków syna. Dwa dni później pochowano go w Bielomorsku.

14. W dniu 6 czerwca 2006 r. Sąd Rejonowy dla rejonu primorskiego uznał pana O. za winnego zamordowania syna skarżących i skazał go na sześć lat pozbawienia wolności.

15. W tym samym dniu, w odpowiedzi na zażalenie skarżących na brak powiadomienia przez władze o śmierci syna, Sąd Rejonowy wydał postanowienie tymczasowe (*частное постановление*) dotyczące śledczej, pani L. Decyzja przesłana do Prokuratury rejonowej rejonu primorskiego we właściwym zakresie brzmiała następująco:

„Ponadto, [stwierdzenie], że śledcza, pani L., nie podjęła wystarczających kroków w celu odnalezienia krewnych zmarłej osoby oraz że podjęte [przez nią] działania miały charakter formalistyczny, potwierdza nie tylko fakt, że decyzja o przyznaniu statusu pokrzywdzonego [przedstawicielowi organu władz miejskich] została podjęta przed otrzymaniem informacji od funkcjonariuszy policji, lecz również fakt, że akta sprawy karnej zawierały wystarczające informacje na temat [syna skarżących], na podstawie których można było ustalić miejsce zamieszkania jego krewnych ([zawierały one]

wyjaśnienie pana O. z dnia 1 grudnia 2005 r., w którym udzielił on informacji na temat miejsca zamieszkania [syna skarżących]; oświadczenie pana O. z dnia 8 grudnia 2005 r., w którym stwierdził on, że przeciwko [synowi skarżących] toczyła się sprawa karna; oświadczenia świadka, pani A., która twierdziła, że od czasu do czasu matka [zmarłego] dzwoniła do mieszkania [zmarłego]; zaświadczenie o niekaralności [zmarłego], z którego wynika, że prokuratura rejonowa rejonu primorskiego w Sankt Petersburgu zastosowała wobec [syna skarżących] środek przymusu w formie pisemnego zobowiązania w sprawie karnej nr 137755; materiały w wyżej wymienionych aktach sprawy karnej zawierały kopię paszportu [syna skarżących] i tak dalej).

Z powyższego wynika z tego, że na etapie dochodzenia wstępnego prawa pokrzywdzonych przewidziane obowiązującymi przepisami prawa zostały znacząco naruszone.

Powołując się art. 29 § 4 rosyjskiego Kodeksu postępowania karnego, [sąd] orzekł:

- iż o naruszeniach przepisów dotyczących postępowania karnego popełnionych w toku wstępnego dochodzenia w sprawie karnej należy powiadomić prokuraturę rejonową rejonu primorskiego w Sankt Petersburgu;
- że Sąd Rejonowy dla rejonu primorskiego w Sankt Petersburgu powinien zostać poinformowany o podjętych środkach w terminie nie dłuższym niż jeden miesiąc od daty otrzymania niniejszej decyzji”.

B. Postępowanie o odszkodowanie

16. W 2007 r. skarżący wnieśli skargę przeciwko Prokuraturze Generalnej i Ministerstwu Finansów, domagając się odszkodowania i zadośćuczynienia za krzywdę. Powołując się na postanowienie tymczasowe Sądu Rejonowego dla rejonu primorskiego z dnia 6 czerwca 2006 r., skarżący argumentowali, że w wyniku braku niezwłocznego powiadomienia ich przez śledczą o śmierci syna, ponieśli szkodę majątkową, ponieważ zostali zmuszeni do pokrycia kosztów ekshumacji i transportu szczątków syna z Sankt Petersburga do Biełomorska. Ponadto ponieśli straty niemajątkowe, ponieważ przez długi czas nie wiedzieli, gdzie przebywa ich syn i zostali zmuszeni do rozpoczęcia poszukiwań; nie byli również w stanie odpowiednio pożegnać się z synem i zapewnić mu przyzwoity pochówek; zostali zmuszeni do poddania się trwającej dwa tygodnie procedurze biurokratycznej w celu uzyskania pozwolenia na ekshumację szczątków syna, a następnie, po ekshumacji, zmuszeni do zidentyfikowania jego zniekształconych szczątków.

17. W dniu 5 lutego 2008 r. Sąd Rejonowy dla rejonu twerskiego w Moskwie oddalił powództwo, uznając, że śledcza nie popełniła żadnych czynów niezgodnych z prawem i że żaden sąd krajowy nie doszedł do przeciwnych wniosków.

18. W dniu 20 maja 2008 r. Sąd dla miasta Moskwy utrzymał wyrok w mocy, podtrzymując uzasadnienie Sądu Rejonowego.

II. WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE

A. Rosyjski Kodeks postępowania karnego („k.p.k.”)

19. K.p.k., w brzmieniu obowiązującym w danym czasie, nie nakładał na władze krajowe wyraźnego obowiązku powiadamiania krewnych o śmierci osoby, która zmarła w wyniku czynu zabronionego. Jednakże, jak wynikało z innych przepisów k.p.k., identyfikacja krewnych była konieczna w większości przypadków śmierci w wyniku użycia przemocy, ponieważ w takim razie rolę pokrzywdzonego w postępowaniu przejmowali krewni.

20. W art. 5 k.p.k. zawarto definicję „bliskich krewnych”, wskazując na małżonków, rodziców, dzieci, rodziców adopcyjnych, dzieci adoptowane, braci i siostry, dziadków i wnuków.

21. W art. 42 § 1 k.p.k. zdefiniowano „pokrzywdzonego” jako osobę fizyczną, która w wyniku przestępstwa poniosła szkodę fizyczną, majątkową lub niemajątkową. Decyzję o uznaniu osoby fizycznej za pokrzywdzonego może podjąć prowadzący dochodzenie, śledczy, prokurator lub sąd.

22. Zgodnie z art. 42 § 8 k.p.k. w sprawach dotyczących przestępstw, które spowodowały śmierć osoby, prawa pokrzywdzonego należy przenieść na jednego z jej bliskich krewnych.

23. W odniesieniu do uprawnień proceduralnych sądu pierwszej instancji w sprawach karnych, art. 29 § 4 k.p.k. przewidywał, że w przypadku gdy proces w sprawie karnej ujawni okoliczności ułatwiające popełnienie przestępstwa lub naruszenie praw i wolności obywatelskich, sąd może wydać postanowienie tymczasowe celem zwrócenia uwagi właściwych organizacji i urzędników na takie okoliczności lub naruszenia prawa, które wymagają podjęcia odpowiednich środków.

B. Ustawa o pochówku i pogrzebach

24. Zasady organizacji obrzędów pogrzebowych w Rosji regulowała w danym czasie ustawa o pochówku i pogrzebach (ustawa federalna nr 8-FZ z 12 stycznia 1996 r. - *Федеральный закон от 12.01.1996 № 8-ФЗ „О погребении и похоронном деле”*).

25. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy, w przypadku braku małżonka, krewnego lub przedstawiciela ustawowego lub niemożności dokonania niezbędnych ustaleń dotyczących pogrzebu, pogrzeb zmarłego organizuje specjalna agencja ds. pochówku, w terminie trzech dni od daty ustalenia przyczyny zgonu.

PRAWO

I. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 8 KONWENCJI

26. Skarżący podnieśli zarzut naruszenia art. 6 i 13 Konwencji w tym względzie, że władze nie powiadomiły ich należycie o śmierci ich syna, w wyniku czego pozostawiono ich w stanie niewiedzy co do miejsca pobytu ich syna przez bardzo długi czas, a także pozbawiono ich możliwości należytego pochówku syna.

27. Zważywszy, że Trybunał ma za zadanie wskazać przepisy prawa właściwe z punktu widzenia faktów danej sprawy (zob. *Bouyid przeciwko Belgii* [WI], nr 23380/09, § 55, ETPCz 2015 r.), uznaje za właściwe zbadanie zarzutów skarżących w świetle art. 8 Konwencji, który brzmi następująco:

„1. Każdy ma prawo do poszanowania swojego życia rodzinnego i prywatnego, swojego mieszkania i swojej korespondencji.

2. Niedopuszczalna jest ingerencja władzy publicznej w korzystanie z tego prawa z wyjątkiem przypadków przewidzianych przez ustawę i koniecznych w demokratycznym społeczeństwie z uwagi na bezpieczeństwo państwowe, bezpieczeństwo publiczne lub dobrobyt gospodarczy kraju, ochronę porządku i zapobieganie przestępstwom, ochronę zdrowia i moralności lub ochronę praw i wolności osób.”

A. Oświadczenia stron

28. Rząd stwierdził, że władze działały sumiennie i dołożyły wszelkich starań, aby odnaleźć krewnych M. Łozowego. Gdy poszukiwania okazały się bezowocne, [władze] zorganizowały pogrzeb. Z kolei skarżący nie utrzymywali z synem regularnych kontaktów z synem i zaczęli go szukać dopiero po upływie dwóch miesięcy od jego śmierci.

29. Skarżący podtrzymali pierwotny zarzut. Odnosząc się do postanowienia tymczasowego wydanego przez Sąd Rejonowy dla rejonu primorskiego (zob. par. 15 powyżej), argumentowali, że władze posiadały wystarczające informacje, aby ustalić, że pan M. Łozowy był ich synem, co oznacza, że mogły poinformować ich o jego śmierci.

B. Ocena Trybunału

1. Dopuszczalność skargi

30. Trybunał stwierdza, iż niniejsza skarga nie jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 35 ust. 3 (a) Konwencji oraz nie jest

niedopuszczalna z jakichkolwiek innych przyczyn. Musi zatem zostać uznana za dopuszczalną.

2. Meritum skargi

(a) Zastosowanie artykułu 8 Konwencji

31. Rząd nie zakwestionował zastosowania art. 8 Konwencji.

32. Trybunał przypomniał, że prawo dostępu do informacji dotyczących życia prywatnego i/lub rodzinnego danej osoby rodzi problem w kontekście art. 8 Konwencji (zob. między innymi, *Roche przeciwko Zjednoczonemu Królestwu* [WI], nr 32555/96, §§ 155-56, ETPCz 2005-X; *Guerra i inni przeciwko Włochom*, 19 lutego 1998 r., §§ 57-60, *Reports of Judgments and Decisions 1998-I* oraz *Gaskin przeciwko Zjednoczonemu Królestwu*, 7 lipca 1989 r., § 37, seria A nr 160).

33. Trybunał zauważył ponadto, że różne aspekty obrzędów pogrzebowych wchodzi w zakres zarówno „życia prywatnego”, jak i „życia rodzinnego” w rozumieniu art. 8 Konwencji (zob. przykładowo *Maschadova i Inni przeciwko Rosji*, nr 18071/05, § 212, 6 czerwca 2013 r., *Sabanczijewa i Inni przeciwko Rosji*, nr 38450/05, § 123, ETPCz 2013 r. (streszczenie) oraz *Hadri-Vionnet przeciwko Szwajcarii*, nr 55525/00, § 52, 14 lutego 2008 r.).

34. W niniejszej sprawie skarżący twierdzili, że nie zostali właściwie powiadomieni o śmierci swego syna i w rezultacie zostali pozbawieni możliwości uczestnictwa w jego pogrzebie. W świetle własnego orzecznictwa dotyczącego prawa skarżącego do informacji dotyczących życia prywatnego i rodzinnego, w związku z orzecznictwem dotyczącym stosowania art. 8 do zdolności osoby fizycznej w odniesieniu do uczestnictwa w pogrzebie zmarłego członka rodziny, Trybunał uznaje, że doszło do naruszenia prawa skarżących do poszanowania ich życia prywatnego i rodzinnego na skutek braku poinformowania przez państwo, a wręcz brak podjęcia kroków w celu poinformowania ich o śmierci syna przed jego pochówkiem.

35. W związku z powyższym Trybunał stwierdza, że art. 8 Konwencji ma zastosowanie w niniejszej sprawie.

(b) Zgodność z artykułem 8 Konwencji

36. Trybunał przypomina, że o ile art. 8 ma na celu ochronę jednostki przed arbitralną ingerencją władz publicznych, nie wiąże się one jedynie z wymogiem powstrzymania się państwa od takiej ingerencji. Oprócz takiego negatywnego obowiązku mogą istnieć obowiązki pozytywne nieodłącznie związane z efektywnym poszanowaniem życia prywatnego lub rodzinnego (zob. *Bédat przeciwko Szwajcarii* [WI], nr 56925/08, § 73, ETPCz 2016 r.). W zakresie wyboru sposobu wywiązywania się z obowiązków pozytywnych

Państwowom przysługuje szeroki margines uznania (zob. *A, B i C przeciwko Irlandii* [WI], nr 25579/05, § 249, ETPCz 2010 r.).

37. Istotą skargi skarżących nie jest zarzut, że państwo nie działało w określony sposób, lecz że zaniechało działania (zob. *Airey przeciwko Irlandii*, 9 października 1979 r., § 32, seria A nr 32). W szczególności skarżący twierdzili, że brak powiadomienia przez władze o śmierci ich syna naruszył prawa zagwarantowane im na mocy art. 8 Konwencji, w tym prawo do zapewnienia synowi odpowiedniego pochówku. Trybunał uznaje za właściwe, by zbadać niniejszą sprawę z perspektywy obowiązku pozytywnego pozwanego Państwa przewidzianego przepisem art. 8 Konwencji.

38. Trybunał jest zatem zdania, że w sytuacjach takich jak w niniejszej sprawie, gdy informacje o śmierci posiadają władze państwowe, lecz nie pozostali członkowie rodziny, właściwe władze zobowiązane są co najmniej do podjęcia rozsądnych kroków w celu zapewnienia, że pozostający przy życiu członkowie rodziny zostaną poinformowani.

39. W celu ustalenia, czy w niniejszej sprawie spełnione zostały wymogi art. 8 Konwencji, Trybunał w pierwszej kolejności zbada, czy w Rosji istniały odpowiednie ramy prawne umożliwiające właściwe reagowanie na sytuacje podobne do niniejszej, a następnie, czy władze podjęły rozsądne kroki w celu zlokalizowania skarżących i powiadomienia ich o śmierci syna.

40. Odnośnie do ram i praktyki prawnej, Trybunał zauważa, że prawo rosyjskie nie nakładało na władze krajowe wyraźnego obowiązku powiadamiania krewnych o śmierci osoby, która zmarła w wyniku czynu zabronionego. Jest prawdą, że art. 42 § 8 k.p.k. (zob. par. 22 powyżej) w pewien sposób nałożył na władze obowiązek poszukiwania krewnych zmarłego w sprawie karnej z tego względu, że przyznał im status pokrzywdzonych. Ponadto, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o pochówku i pogrzebach stanowi, że pochówku zmarłego należy dokonać w terminie trzech dni od daty ustalenia przyczyny zgonu wyłącznie w przypadku, gdy brak małżonka, krewnego lub przedstawiciela ustawowego zdolnego do dokonania niezbędnych ustaleń dotyczących pogrzebu (zob. par. 25 powyżej).

41. Z drugiej strony, stwierdzając w postanowieniu tymczasowym z dnia 6 czerwca 2006 r., że śledcza, pani L., naruszyła prawo procesowe, Sąd Rejonowy dla rejonu primorskiego nie odniósł się do żadnego konkretnego przepisu k.p.k. ani innego aktu prawnego (zob. par. 15 powyżej). Rząd w swoich uwagach również nie odniósł się do jakiegokolwiek konkretnego przepisu prawa krajowego lub praktyki krajowej.

42. Niemniej jednak, zdaniem Trybunału taki brak jasności w odniesieniu do krajowych ram prawnych i praktyki nie jest sam w sobie wystarczający, aby stwierdzić naruszenie pozytywnych obowiązków Państwa pozwanego wynikających z art. 8 Konwencji w niniejszej sprawie.

43. W dalszej kolejności Trybunał zbada, czy władze rosyjskie podjęły uzasadnione kroki w danych okolicznościach.

44. Z postanowienia tymczasowego z dnia 6 czerwca 2006 r. (zob. par. 15 powyżej) wynika, iż władze miały kilka możliwości ustalenia, że skarżący byli rodzicami M. Łozowego. Sąd Okręgowy wymienił szereg dokumentów i dowodów, które mogły z łatwością dostarczyć władzom informacji niezbędnych do zlokalizowania skarżących (rejstry rozmów, znajomi pana M. Łozowego, jego oficjalne dokumenty dołączone do akt sprawy karnej i tak dalej). Rząd nie przedstawił żadnych wyjaśnień, dlaczego śledcza lub policja nie skorzystali z tych możliwości.

45. Trybunał zauważa, że decyzje o pochówku syna skarżących i o przyznaniu statusu pokrzywdzonych w sprawie karnej przedstawicielowi władz miejskich zostały podjęte przed oficjalnym zakończeniem poszukiwań jego krewnych (zob. par. 8 i 9 powyżej).

46. W tych okolicznościach, a także uwzględniając fakt, że władze krajowe miały dostęp do danych osobowych pana M. Łozowego po jego śmierci, Trybunał stwierdza, że władze nie działały z należytą starannością, a zatem w niniejszej sprawie nie wywiązały się ze swoich obowiązków pozytywnych.

47. Nastąpiło zatem naruszenie art. 8 Konwencji.

II. DOMNIEMANE NARUSZENIE ARTYKUŁU 6 UST. 1 KONWENCJI

48. Skarżący podnieśli zarzuty naruszenia art. 6 ust. 1 oraz art. 13 Konwencji na skutek utrudnionego dostępu do oraz rezultatu postępowania cywilnego dotyczącego zadośćuczynienia z tytułu poniesionej szkody. Trybunał uznaje za właściwe, by zbadać niniejszą sprawę w kontekście art. 6 ust. 1 Konwencji.

49. Trybunał zbadał zarzuty i uznaje - w świetle wszystkich posiadanych materiałów oraz w zakresie, w jakim przedmiot skargi leży w jego kompetencji - że nie spełniają one kryteriów dopuszczalności określonych w art. 34 i art. 35 Konwencji, ani nie wyczerpują znamion naruszenia praw i wolności zagwarantowanych Konwencją lub jej Protokołami.

50. Zatem ta część skargi musi zostać odrzucona zgodnie z art. 35 ust. 3 i 4 Konwencji.

III. ZASTOSOWANIE ARTYKUŁU 41 KONWENCJI

51. Artykuł 41 Konwencji stanowi:

„Jeśli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie.”

A. Szkoda

52. Każdy ze skarżących domagał się odszkodowania w wysokości 10.000 euro (EUR) z tytułu szkód niemajątkowych. Domagali się również kwoty 37.049 rubli rosyjskich (RUB) z tytułu szkód majątkowych, wskazując na wydatki z ekshumacją i ponownym pochówkiem ciała ich syna.

53. Rząd zakwestionował żądanie skarżących z tytułu szkód niemajątkowych jako nadmierne i bezzasadne. W odniesieniu do odszkodowania z tytułu szkód majątkowych, Rząd oświadczył, że kwota ta może zostać przyznana z tytułu „względów humanitarnych”.

54. Trybunał uznaje, że skarżący doznali szkody niemajątkowej w wyniku stwierdzonego naruszenia i z tego tytułu przyznaje im łącznie, na zasadzie słuszności, 10.000 euro. W odniesieniu do żądania dotyczące szkody majątkowej, Trybunał uwzględnia je w całości i zasądza na rzecz skarżących 539 euro.

B. Koszty i wydatki

55. Skarżący domagali się także kwoty 25.687 rubli na pokrycie kosztów i wydatków w postępowaniu przed sądami krajowymi.

56. Rząd zakwestionował żądanie skarżących.

57. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału, skarżący jest uprawniony do otrzymania zwrotu kosztów oraz wydatków w takim zakresie, w jakim wykazał, że były one rzeczywiście i konieczne poniesione, i były uzasadnione co do wysokości. W niniejszej sprawie, mając wzgląd na przedstawione dokumenty i powyższe kryteria, Trybunał uznaje za stosowne uznać żądania skarżących w całości i przyznać im kwotę 374 euro tytułem kosztów i wydatków w postępowaniu krajowym.

C. Odsetki za zwłokę

58. Trybunał uznaje, że odsetki z tytułu niewypłacenia zasądzonych kwot powinny być ustalone zgodnie ze stopą kredytu Europejskiego Banku Centralnego na koniec dnia plus trzy punkty procentowe.

Z TYCH PRZYCZYŃ TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Uznaje* skargę dotyczącą braku właściwego powiadomienia skarżących przez władze o śmierci ich syna za dopuszczalną, natomiast pozostałą część skargi za niedopuszczalną;
2. *Uznaje*, że doszło do naruszenia artykułu 8 Konwencji;
3. *Uznaje, iż*
 - (a) pozwane Państwo ma obowiązek wypłacić skarżącym, wspólnie, w terminie trzech miesięcy od dnia, kiedy wyrok stanie się prawomocny zgodnie z art. 44 ust. 2 Konwencji, następujące kwoty w przeliczeniu na ruble rosyjskie po kursie wymiany obowiązującym w dniu rozliczenia;
 - (i) 539 euro (pięćset trzydzieści dziewięć euro), wraz z ewentualnymi podatkami, z tytułu poniesionej szkody majątkowej;
 - (ii) 10.000 euro (dziesięć tysięcy euro), wraz z ewentualnymi podatkami, z tytułu poniesionej szkody niemajątkowej;
 - (iii) 374 euro (trzysta siedemdziesiąt cztery euro), wraz z ewentualnymi podatkami płatnymi przez skarżącego, z tytułu kosztów i wydatków;
 - (b) od wygaśnięcia powyższego trzymiesięcznego terminu do momentu zapłaty płatne od tych sum będą zwykłe odsetki obliczone według stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego na koniec dnia plus trzy punkty procentowe.

Sporządzono w języku angielskim i obwieszczono pisemnie dnia 24 kwietnia 2018 r., zgodnie z art. 77 ust. 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Stephen Phillips
Kancelarz

Helena Jäderblom
Przewodnicząca